

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

Kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos postá-
soronként 5 krajával
számláttnak.

Főreáliskola vagy főgym- názium?

Irta: Joo István, középiskola felügyelő.

Debreczen, szept. 21.

Két nagy csoportba oszthatók az emberek. Az egyikbe tartoznak azok, a kik egészséges ép idegrendszerrel bírnak s épen azért a reájuk ható tünemények és tények mindenkor megfelelő izgalmakat és hatásokat idéznek elő azokban. Ezek, kivéve a viharként, nagy gyorsasággal és rendkívüli erővel előtörő, megrázó és megrendítő eseményeket, általában nyugodtan vizsgálják és hasonlítgatják a tényeket és tüneményeket, az emberi akarat alkotásait s a kültermészet kis és nagy dolgait. Ezek keresik az igazságot s valóban meg is találják azt. Az igazság által folyvást új anyaggal gazdagítják a tudományokat s egészséges alapokra fektetik a társadalom épületét, a magok nyugalmával és boldogságával előmozdítják a társadalom békéjét és boldogságát. A másik csoportba azok tartoznak, a kikre beteges idegrendszerök-nél fogva semmi sem hat megfelelő erővel, hamar jönnek izgalomba, nincs türelmök a tünemények okainak vizsgálására, a tények természetes összefüggésének keresésére, a tárgyi igazságot épen azért nem ismerik, hanem subjectiv feltevések felett töprengenek, a valódi világ helyett egy képzelt világban élnek melyet maguk teremtettek maguknak, mely sehoh sincs, csak náluk. Nekik sem a világ sem az emberek nem olyanok, mint valóban, hanem a mint ők képzelik. Az ilyen emberek gyanakodók, féltékenyek, irigyek, hiúk felebarátaikat rosszaknak vagy legalább rosszabbaknak tartják, mint a milyenek, nem ismerik a jellem erejét, épen azért bizodalmatlanok, körültekintők hát nincs egy szilárd, biztos pontja a társadalomnak. Ez nagy boldogtalanság. Ennek terhét nem enyhíti az a tulságos önszeretet, melynél fogva magokat nagyoknak képzelik, egyedül jóknak és igazságosaknak itélik. Sőt minél rosszabbaknak, tökélelenebbeknek tartják embertársainkat és a világot, annál boldogtalanabbak. Sajnálom őket, de még jobban a társadalmat, melynek erkölcsi alapjait rángatják ki, mert a hol a kölcsönös

bizodalom egymás törekvései iránt hiányzik, ott gyengítettik az erkölcsi alap is.

Amaz indítványnyal szemben, — melynél fogva a debreczeni állami főreáliskolának főgymnasiummá átalakítása lenne kérendő, az embereknek — épen ily hét csoportját ismertem fel. — A legtöbben, akár helyeselték, akár nem az indítványt, nyugodtan fogadták azt, de sem bennem, sem a mozgalmat pártolóknak rossz akaratot nem tettek föl. Hát hiszen nem is lehetett mert a ki a világban benne él s nem rejtőzik el egy szűk hivatali szobában mint a pók az ő poros pókhálójában, az tudja és természetesnek találja, hogy az emberek, midőn kölcsönösen és közösen jót akarnak, lehetnek különböző véleményben, a nélkül, hogy egymásnak kellemetlenséget okoznának. Némielyek azonban abba a szerencsétlen gondolatba élték be magokat, hogy az indítványt tevőkbe a Sátán búvott beléje s ettől vezettetve már rég időtől fogva ellenségei voltak a főreáliskolának annyira, hogy ott ólálkodott az utcák szögletein s elfogták a szegény szülőket, a kik minden áron a főreál iskolába akarták vinni fiaikat, hogy ne oda, hanem az ev. ref. főiskolai gymnasiumba adják azokat, mert itt különben is minden hely el van foglalva; azok pedig hittek a gonosz Sátánnak s hegyre halmoztak, fiaikat oda vitték, ahol már azt sem tudták mit tegyenek a sok tudományszomju ifjuval. Én Istenem, hát ilyen rossz volnék én?! — Sem engem sem a velem egyetértőket nem vezette rossz szándék sem most sem azelőtt. Nem voltunk ellenségei a főreáliskolának mint intézménynek. Honni soit qui mal y pense. — Miért is lettünk volna, hisz az ev. ref. főgymnasiumtól nem vonzotta el az ifjúságot; de ha vonzotta volna is, nem lett volna okunk a nehezítésre, mert nálunk épen az volt a baj sok idő óta, hogy a jelentkező ifjúságot elhelyezni nem tudtuk, mert kellő számban parallel osztályokat felállítani nem volt módunkban. Nem voltunk ellenségei a főreáliskola derék tanárkarának, melyről tudtuk, hogy hivatásának él s köztük többen irodalmi munkásságuk által országos névre tettek szert, kiket ezért is becsülnünk kellett.

Nem voltunk ellenségei az egyes tanároknak sem, sőt némelyekkel legalább én szives baráti viszonyban voltam, így például az igazgató urral. De ime a barátság ellenségeskedéssé változott, a végletek találkozása folytán. Les extremes se touchent.

Nem! Mi visszautasítunk minden föltevést, mely nekünk rossz akaratot tulajdonít. Minket a legtisztább jóakarattal, a közügy szeretete vezérelt, a mint indítványunkban elmondottuk. Több év óta látjuk már, hogy a debreczeni főgymnasiumba feles számban tódul az ifjúság s megesalódtunk azon feltevésünkben is, hogy az egyházkerület területén a közelebbi néhány év alatt felállított főgymnasiumok (Szatmár-Némethiben, M.-Turon, Kisujszálláson) természetes levezető csatornáknak fognak szolgálni: közelebb pedig még az iskolai év meg sem nyílt a beírások meg sem kezdődtek, annyi volt a jelentkezők száma, hogy azok bevehetlensége előre látható volt. S ugyis történt. Mily lesújtó és bántó az főleg a helyben lakó szülékre, ha gyermekét vagy nem taníttathatja abban az intézetben, melyben óhajtaná s annál fogva sokszor kedve ellenére más intézetbe kell adnia, vagy épen idegen városba küldenie nagy költségekkel s azon nagy erkölcsi veszteséggel, hogy gyermekét nem nevelheti saját szeméi előtt.

Midőn pedig azt láttuk, hogy a helybeli főreáliskola felsőbb osztályaiban a közelebbi két évben elenyészően kevés volt a tanulók száma, sőt látva azt is, hogy a felsőbb osztályok felé szabályszerűen kevesbedik a tanulók száma, természetes volt a következtetés, hogy bizony ezután is aránylag nem sokan fognak a felsőbb osztályokba beiratkozni: többen együtt beszélgetve említettem, hogy a fenforgó bajon egyedül az segíthet, ha a főreáliskola főgymnasiummá változtatnék által. E gondolat annál természetesebb volt, mert meggyőződésünk szerint a magyar alföldi, de főleg a debreczeni szülék inkább kedvelik a gymnasiumi nevelést, e meggyőződésünknek e szavakban adván kifejezést.

„Lehet, hogy ennek oka a gymn. oktatáshoz fűződő traditio s a megszokás egy neme, de sokkal inkább az a felfogás vezérli ebben e szüléket, hogy tudják,

miszerint a gymnasium elvégzése után fiaik előtt bármely életpálya nyitva áll, míg például a 8 osztályu reáliskolát végzett ifju előtt pedig, — ha csak a törvényben megszabott pótvizsgálatot le nem teszi, a hittani, jogi, orvosi pálya ajtaja zárva marad, de bizonyára vezeti a szüléket az a tapasztalat is, hogy a gymnasiumot jól végzett ifjak müegytemen is nemcsak derekasan megállják helyüket, hanem a reáliskolában végzett ifjak által meg nem előztettek. — E meggyőződés helyességét kétségbe vonhatja, de jóhiszeműségét nem tagadhatja egy higgadtan és elfogulatlanul gondolkodó ember sem. A főreáliskola hirtelen haragu igazgatója azonban a mi eljárásunkban méltatlan és rut támadást lát, a ki ugyanazon czikkében általunk felállított tételnek, hogy t. i. a város lakossága még mindig a gymnasiumi nevelésnek adja az elsőséget — szolgálat bizonyosságot ezt irván: „sőt talán magamra és tanártársaim jobb is volna, ha gymnasiumban működhetnénk, mert akkor nem kellene olyan különös ajánlást hallanunk, a minőt kellett azon igen tekintélyes közigazgatási tisztviselőtől hallanunk, a ki ezen szavakkal iratta be egyik gyöngye tanuló fiát: Igazgató ur, ide a reáliskolába hozom a fiamat, mert nem szeret tanulni.“

„Ha gymnasiumban tanitanánk bizonyára nálunk is több volna jó tanuló, több mint most, midőn a szülék egyrésze jobb tanuló gyermekét minden áron gymnasiumba igyekszik adni azon balhiedelemben, hogy ott különb embert faragnak belőle, mint a reáliskolában.“ — Hát ha ezeket eképen hallotta és tudja az igazgató ur, hogyan láthat a mi eljárásunkban rut és méltatlan, sőt igazságtalan támadást a reáliskola ellen, kik más szavakkal ugyanazt beszéljük, mint az igazgató ur? Vagy „duo si faciunt idem, non est idem“?

(Folyt. köv.)

— **Belföldi hírek.** (A főrendiház kegyelele. A főrendiház szombati ülésén br. Vay Béla alelnök mély részvétellel jelentette be Vályi János és gr. Dégenfeld Gusztáv halálát. — (A zimonyi emlék.) Zimonyban tegnap avatták fel a Hunyadiak vára helyén az ezredéves emléket. A magyar kormányt Josipovich horvát miniszter képviselte.

A költségvetés tárgyalása

— A gazdasági és intéző bizottságban. —

Debreczen, szeptember 21.

A házi pénztár jövő évi deficités költség előirányzatát legelőször is gazdasági és intéző bizottság vette tárgyalás alá, főként a gazdaközönséget érdeklő oldaláról. Azt lehet mondani, hogy a 130.000 frt. kološszáls hiány s a fedezetül ajánlott félelmetes 16%-os pótdadó

nem tette a bizottságra azt a frappirozó hatást, a melyet némelyek sejdítettek. Sőt ezen a nehéz, fogas kérdésen igen könnyen tultette magát a bizottság. Egyszerűen figyelmen kívül hagyta mindazon kiadás-növekedéseket, a melyek a fizetésemelések és lakbérékre való tekintetből vétettek fel a költségvetésbe s ezt a folyó évi szükségletek szerint tárgyalta úgy okoskodván, hogy a belügyminiszter még egy sem erősítette meg a felebbezés alatt álló új szervezetet és ennek következtében alapja, indokasincs annak, hogy a 83000 frt. emelésről gondoskodjanak. A különben kedélyes hangulatban lefolyt ülésről tudósítónk a következőket írja:

Népes ülést tartott tegnap d. e. a gazdasági és intéző bizottság Király Gyula tanácsnok elnöklete alatt. Az előadói tisztet a legelső és legfőbb tárgynál a költség-előirányzatnál Szabó József főszámvevő teljesítette.

Nem kell fizetés emelés.

A bizottság legelőször is irányelvül kimondotta, hogy a költségelőirányzatot elfogadja ugyan tárgyalás alapjául, de tekint az abban fölvetett fizetésemelésektől, ezekhez nem járul hozzá, miután még a belügyminiszter sem határozott ez ügyben s a költségvetést a régi alapon veszi bírálat alá.

Ekkor Polgári Bálint egy illetékeségi kérdést vetett fel. Ő nem kapott költségvetést. (Mások meg arról panaszkodtak, hogy nekik csak szombaton este kézbesítették.) Ha pedig nem kapott, azt kérdezi kompetens-e ő a bizottság ülésén való részvételhez?

Király Gyula megmagyarázta, hogy csak a közgyűlési tagok kapnak a költségvetés példányából. Polgári Bálint pedig nem tagja a közgyűlésnek, hanem mint

TÁRGZA.

A dalmata.

(Folytatás és vége.)

— Nem volna szives egy kis felvilágosítást adni?

— Bármiről.

— Maradjunk hátra.

A társaság esendesen indult meg. Az a különös, nyomasztó hangulat vett erőt mindenkin, a minő a zivatar közeledtekor fogja el az embereket. Az asszonyok hallgattak, Vilma anyja karjára támaszkodva sápadtan, vissza-vissza nézve, ingadozó léptekkel haladt előre, a férfiak halkán, szenvedélyesen suttogtak. A dalmata a fák rügyeit vizsgálta s Deésy az egykedvű, szép arcz láttára meg volt győződve, hogy minden boldogsága oda van és valami végtelen düh feszítette ki erőszakosan izmait. De igyezett nyugodt, inkább gunyos, mint szenvedélyes hangon beszélni mert érezte, hogy van valami neveléses abban a küzdelemben, a mit ő vesz fel a hatalmas, érdekes dalmattal szemben.

— Szokás önöknél léha szeszélyből elesavarni a fiatal leányok fejét?

Dragulits feléje fordult és szánakozó mosoly futott körül ajkán.

— Ilyen kérdésre semmi esetre sem szokás felelni.

— Akarom, jogom van rá!

— Akarja, joga van rá? Furesa, azt hittem, csak volt.

Mindezt közönbösen, hidegen mondta, hogy Deésyből erőszakosan kitört az elfojtott indulat. Ökle összeszorult s egész kis karesu teste remegett.

— Volt! Igaza van. De ebben a „volt“-ban benn van minden arczátlanság, minden piszok az ön karakteréből. Végeztem.

A dalmát megállt. Egy kis vér futott fel arczába s egy kicsit a szeme is csillagott. Azután hátra csapva kezét, végigmérte a sápadt fiatalembert.

— Nem végeztél, fiacskám, neked még golyó kell; ismerem a nyugati szokásokat s meg fogod kapni. Pedig kár érted.

S rá sem hederítve többé, előre ment a szolgabíróhoz, hogy felkérje a dolog elintézésére. Deésy révedezve nézett utána, majd megpillantva a menyasszonya virágos kalapját, ingadozó léptekkel sietett hozzá.

— Vilma, — susogta és egészen közelhajolt, hogy senki más meg ne hallhassa, — Vilma, a dalmát agyon fog löni. Jó lesz így, mert maga nélkül nem sokat ér az élet.

A leánynak tágra nyitak szemei. Sápadt lett, mint a halál, valamit mondani akart, de nem jött szó ajkára. Hanem csak szorosabban simult anyjához. Deésy úgy hitte, megértette a hallgatást és lehajtott fővel maradt hátra.

A hajó induló félben volt. A társaság hallgatva sietett le a fahidon; a dalmát a szolgabíró karjába füzve a magáét, mereven bámulta a Duna piszkos, zavaros hullámain. A hajóra érve fáradtan támaszkodott a korláthoz.

— Holnap intézd el az ügyet. Nem bánom, akárki lesz a társad. Estére szeretnék visszautazni.

A szolgabíró őszinte szánakozás fogta el, hogy rá gondolt a kis, fiatal Deésyre, a kinek boldogsága füstté vált és élete is csak ideig-óráig tart. Jól ismerte a dal-

matát, régi, szilaj kalandjait s félelmetes, biztos kezét a lövésben. Bántotta lelkiismerete, hogy neki is van része ebben a gyászos komédiában és úgy érezte, hogy kötelessége valami módon megakadályozni a katasztrófát.

— Milán, ne erőszakold a dolgot. Elvezetett találsz abban, ha tönkreteszed egy gyerek ember boldogságát?

— Annak a gyermeknek már nincs boldogsága.

— Nincs? Hát kinek van?

A dalmát maga elé bámult.

— Nem tudom, azt hiszem, nekem sincs. Mindenesetre ostobaság volt ide kijönni. Te vagy az oka s változtatni már nem fogsz a dolgon.

Be sem várva a feleletet, magára hagyta a szolgabíró s lesietett a kajútbe. Nem volt semmi kedve ott maradni a többiek közt. A czillagos ég, a nagy folyó, a halk zugás és kíváncsi pillantások boszantották. Fagyasztó hidegség borzongatta idegeit és valami végtelen sivárság a multból, a mibe most derült édes melegség talált egy kis helyet. Kis, verőfényes pont az egész és a kis pontból szelid világosság áradt szerte. Tenyerébe hajtva fejét, eltűnődött a sviák tempókon és ezen az utolsón, a mely — maga sem tudja, hogyan — érzékeny, bájos idillé változott. Egy pillanatra csak és hogy mi jön utána, arról fogalma sincs. Le fog durrantani egy embert, a ki utjában áll és ha ledurrantotta, az ut akkor sem lesz szabad. Meg volt győződve, hogy a leány szereti. Piruló arcza, remegése, mindenekelőtt a rózsa hervadt szirma emléke egy tovatűnt gyerekes szerelemnek. A maga szívében támadt visszhangot még most is hallja, de a hangban nincs semmi re-

az intéző bizottság tagja régi gyakorlat szerint részt vehet ebben a bizottságban a költségvetés tárgyalásánál is. De jövőre az új szervezet nem ismeri el városi szakközönségnek az intéző bizottságot. Mert törvény ilyen nem ismer. Emiatt őt le is szavazták a szervezeti szabályzat tárgyalásakor, amikor a régi szokást fenntartatni kívánta.

Óry Mihály interpellációi.

Megkezdődvén a részletes tárgyalás Óry Mihály amiatt emelt gravament, hogy ő sok föld bérbeadásáról semmit sem tudnak.

Szabó József szerint az az oka, hogy a közgyűlési tagok nem érdeklődnek eléggé a költségvetés iránt. 25 év alatt a közszemlére kitétetni szokott költségvetést egyetlen ember nézte meg a számvévi hivatalban és kért arra nézve felvilágosítást: megboldogult Magyar Gábor.

Király Gyula pedig azt felelte, hogy az árverés mindig nyilvánosan történik. Módja van tehát kinek-kinek tudomást venni róla.

A sámsoni birtok rovatánál Óry Mihály az iránt interpellál, hogy miért szántotta fel a bérlő szerződés ellenére a Sziki Gyakort?

Király Gyula megadta a felvilágosítást. Bérlő kérelmére, a tanács engedte meg az utolsó két évben évi 200 forintrafizetésért és az épületek rendbehozataláért.

A sámsoni és szováti birtokok rovatát változtatás nélkül elfogadták. A szántó és kaszáló földek rovatánál a kiadásokból törölték azt a 7091 frtot, a mely a hiány fedezésére vétetett fel. Hasonló képen mellőzték a legelő rovatánál a fizetés emelés következtében ezen rovatra eső hatszáz frt kiadási többletet.

Keszei J. az üresen lévő segédállatorvosi állomás betöltését sürgette. Király Gyula felvilágosítást adott, hogy miért nem töltötték be eddig.

Le a törzsménessel!

Óry Mihály kifogásolja, hogy a város lova és az ökrök az egyik állatorvost egészen elfoglalják. És mégis a gazdaközönség fizeti. Olyan adót és a legelő terhére vetnek, a mi nem azt illeti. Például az ohat és álmzug adóit.

Király Gyula eloszlatta Óry Mihály ebbeli tévedéseit.

A ménes rovatánál Óry Mihályból ismét kitört a törzsménessel ellen táplált ellenszenv, s kereken kijelentette, hogy ő semmit seszavaz meg erre. Mert az inkább kárt tesz, mint hasznot hajt. A város maga tartson magának lovakat, ne a gazdák pénzéből.

Harsányi János is hasonló hangon beszélt. Ő szerinte abból az 50,000 frtból, a mibe a ménes öt év alatt kerül másként is tudna a gazda közönség ménekről gondoskodni.

Erre Király Gyula is megfelelt. Törvény követeli az apa állatok tartását. Ha Óry uréknak nem tetszik az eddigi mód, ám tessék indokolt és elfogadható javaslattal előállani. Most 40 mént kell tartanunk. Kérdés, hogy csak 150 frtért is darabonként kapnánk-e bérbe alkalmas 40 apaállatot?

Polgári Bálint az állami mén bérlését, amire 1000 frt van fölvéve, feleslegesnek tartja. Nekünk külön méneink vannak, mint amilyent eddig küldött a méntelep.

Szabó József azért vette fel újra az 1000 frtot, mert ő arabs vérről szeretné vegyíteni a ménes anyagát. Arra is volt észrevétele, hogy el kellene törölni a ménest. A városnak akkor sokkal többbe kerülne a fogatozás. A fogatok tartását pedig megköveteli Debreczen méltósága. Különben Böszörmény is lefőzne bennünket.

Óry Mihály még a törzsgulyát is feloszlatni szeretné. Mert ez is a polgárság terhét neveli.

Miután egy fölvetett kérdésből kifolyólag Szabó József főszámvevő tanácsolta, hogy jobb lesz nem bolygatni azt a kérdést, hogy tulajdonképpen kié a Hortobágy, mert nem jó az ördögöt a falra festeni: a többség a ménes után felvett 12187 frt. bevételt és 15220 frt. kiadást elfogadta.

A polgári fa ára marad 9 frt.

Az erdő kezelés rovatánál Szabó József olyan szépen, annyi szeretetre méltósággal kérte a bizottságot, a polgári fa árának továbbra is 9 frtban meghagyására, mivel arra nagy szükség van, többre pedig ő sem vette fel, hogy elfogadták ezt a rovatot is, a fizetésemelések kivételével.

Jámbor Ferencz uram ugyan váltig emlegette: törvény volna arra, hogy a termelési áron kapjuk a fát.

Óry Mihály arra volt kíváncsi, hogy az erdő mérések „irtóztató” költségei e rovatban vannak-e fölvéve?

Szabó József megnyugtatta, hogy ezek a földi pénztárból telnek, „a mig az el nem fogy.”

Egy új jövedelem.

A javadalmak rovatánál azt az örvendetes kijelentést tette a főszámvevő, hogy 20000 frtot vett föl, ezuttal először, a regalék jövedelmének a várost illető 30% ából.

Mi kívántatik egy városatyától?

A XIII. rovatnál (Cselekvő és szenvedő tőkék, vulgó: adósságok) főlemlített, hogy maga a közgyűlés az oka a sok adósságnak. Miért szavazta meg? De hát a nemzetes urék, a mint elüti a 12-öt, sietnek haza, hogy el ne hüljön a leves.

Óry Mihály: Miért nem tartjuk délután a gyűléseket? A gazdálkodónak más dolga is van; nemcsak az, hogy délben is gyűlésen üljön.

Szabó József: Hat rendes közgyűlés

mény. Egy diadal, a mire büszke lehet, egy vereség, a miben ő is meghajlított a erős nyakát. Látta a leány kis termetét, szőkés barna haját, mélyzöld kék szemét s a könnyű illat mintha ott szállongna körülte a félhomályban.

A kajüt ajtaja lassan kinyílt s mikor felvetette szemét, előtte állt Gaál Vilma. Az arca halavány volt s a kajüt lámpájának sápadt, gyér világában olyannak látszott, mint valami fehér, fénylő viasz-báb. Nem szólt, hanem mereven nézett a dalmatára. Két szeméből sajtósárga, tompa fájdalom tükröződött elő s Dragulits meghatva állt fel helyéről.

— Vilma, — mondta mély, gyöngéd hangon, — akar valamit.

A leány hangos zokogásban tört ki. Kis, fehér kezét rászoritotta arcára s vékony ujjai közt látni lehetett a lassan alápergő, csillogó könnyecskéket. Hangja el-elakadt, de Dragulits vágyakozó mohósággal leste a sirástól elfojtott, alig érthető szavakat.

— Dragulits, maga párbajozni fog. Ne párbajozzon, talán még lehet.

Az a csodálatos büszkeség tölté el egész valóját, a minőt csak egy férfi érezhet, ha egy szerető, gyöngéd lény féltő szavait hallja. A féltő szavakat, a miket mély, kiolthatatlan szerelem diktál. A dalmata előtt úgy rémlett, hogy tisztán látja a jövőt. Valami kis áldozta, lemondás a múlt ostoba elöitételeiről, a miről szívében úgy is rég lemondott és a mai nap zürzavaros eseményeiből számára édes, soha el nem képzelt boldogság fakad. Leült s maga mellé vonta vilmát.

— Ne féljen, Vilma. Nem érhet engem semmi baj. És nagy boldogság lesz magáért kiállni a pisztoly csöve elé.

A leány még hevesebben zokogott. — Ne mondja, — ismételte tompa fájdalommal — ne mondja. Ugy is tudom. Megfogja ölni.

— Kit?

— Zoltánt, Istenem, Zoltánt és hová lesz az én életem, mi lesz velem?

— Zoltánt! Ugy?

Egy pillanat alatt átérzé a lesújtó igazságot. — Felemelkedett helyéről s kinézett a kajüt ablakán. — A Dunasor palotáiból apró, világos pontok ragyogtak elő s káprázatosan verődtek vissza a víz szürke, homályos hullámaiban. A budai hegyek sötéten meredeztek elő sötéten, mereven, mint a kopár sziklák ősei hazájában. A leány ziháló lélekzete valami összhangot hozott zavaros gondolatai közé. Megértette mit akar és mintha lelkebe is belátna. A leányban fölébredt a szerelem s a pillanat varázsát szétfujta a közelgő veszedelem fenyegető képe. A zokogás, a féltés, a szerelem hangja mind, mind egy taeskó leányos, fehér arcát illette és csak a könyörgés szólt neki. Hogy visszalépjen és hogy ott hagyja nevén a gyalázatot és hogy a taeskó könyű szerrel élvezhesse a boldogságot, a mit ez a fájdalmas arcú, nedves szemű leány nyujthat. Elgondolta, hogy mi lenne, ha mindez nem következne be. Könyű az egész. Egy lövés és vége, de a mi következik, az kétségbe ejtő, szívtépő sötétség. A hegyek közt mindörökké zavarná álmát egy nyeglének tetsző hőstett véres árnyéka. Megsimitotta homlokát s félig a leányhoz fordult. Az arca már nyugodt volt és csak egy mély erőszakos ránez homlokán mutatta a belső küzdelmet.

— Ne sirjon, Vilma. Ha a régi em-

ber volnék, hiába könyörögne. Nem vagyok a régi s így mindegy. A hegyeim közt nem törődnek az emberek elintézetlen ügyekkel s mit bánom, akármit beszélnek itt a gyávaságról, ha ugyan gyávaság. Engem nem fog látni többé. még a rózsáját is visszaadom.

A leány nem tudott mit szólni. Egy kis szánakozás ébredt szívében a megtört, halavány arcú férfi iránt, de a szánakozást csakhamar elnyomta az öröm, a kiengesztelődés reménye és a keserű percek után édesebbnek képzelt boldogság. Könyein keresztül mosolyogva mohón nyult a rózsá után s szinte gépiesen mondott köszönetet.

— Köszönöm, Dragulits, nagyon köszönöm. Magának nem nehéz, nekem halálom lett volna.

S a rózsával kezében csaknem könnyed léptekkel sietett ki a kajütből. A dalmát gondolat nélkül bámult eltűnő, karesu alakja után s később maga is felballagott. A szolgabíró épen utjába akadt s vállára tette a kezét.

— Igazad van, nem érdemes tönkretenni egy gyerekember boldogságát. Gyávaság ugyan a visszalépés olyan sértés után, de ments ki, ha akarsz, a hogy tudsz.

A szolgabíró megrázta kezét.

— Nem, Milán, a mit te csinálsz, az nem gyávaság. Nekem eliheted.

Dragulits közömbösen bólintott s széttekintett a földézetten. A leány már vélegényével volt s a korláthoz támaszkodva bizalmas suttogás közt nézték a tiszta égen tündöklő csillagokat. Azután belebámult a vízbe és úgy találta, hogy a csillagok fénye elvegyül, elmosódik a szürke, szennyes hullámok között.

Cyprián.

van egy esztendőben. Hatszor egy esztendőben csak megérdemli ez a város, meg a közönség, hogy egy órával később ebédeljenek azok, a kikre az ügyek vezetését bizza.

Több igazságot!

A katona szállásolásnál ugyancsak Öry Mihály panasolja, hogy némely utcák egész éven keresztül nem látnak katonát, más házakhoz pedig egymástán 10—12 katonát és lovat is bekvártélyoznak.

A bizottság ezt jegyzőkönyvbe veszi és kéri a közgyűlést, hogy a katona be szállásolás igazságosan eszközöltessék.

A költségvetést ezzel részleteiben is letárgyalták.

Eladassanak-e a város földjei?

Ábrahám László t. főügyész irásos indítványt tett, hogy a város elszórtan fekvő, apró és keveset jövedelmező némely birtokai eladassanak s a vételár az ingatlan szerzési alaphoz esatoltatván, később abból nagyobb birtoktest vásároltassék.

A bizottság nem véleményezi az eladást.

NAPI HIREK.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése **szeptember hó végével lejár**, hogy a megfelelő összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése megzavartassék, mert ezentul csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre **előre fizettek**.

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni sziveskedjenek, minthogy ellenesetben a lap további küldését f. évi október hó elején beszüntetjük.

Egy napilap előállítására és fentartására olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése céljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kiadóhivatal.

— **Személyi hír.** Kiss Áron püspök és gróf Dégenfeld József főispán a napokban a vas-kapu megnyitási ünnepélyére utaznak, ahol a főrendiház többi tagjaival együtt vesznek részt a fejedelmi ünnepségekben.

— **Szavazás a főgondnokságra.** Tegnap számos presbiterium beadta szavazását a főgondnoki méltóságra. Értesüléseink ismét a legörvendetesebbek s azt a reménységünket erősítik, hogy a tisztántuli nagy egyházkerület bizalma gróf Dégenfeld Józsefet ülteti a Vay Miklós, Dégenfeld Imre és Vályi János örökébe. Hódmezővásárhely után a békébszászi egyházmegye másik fényes gyülekezete, **Makó** is egyhangulag Dégenfeld József grófra adta 6 szavazatát. Tegnap szavazott H.-Böszörmény is. Az ifj. Sívágó Gábor főgondnok és Bakóczy János lelkész elnöke alatt tartott presbiteri közgyűlés 16 szóval 5 ellen az egyház hét szavazatával Dégenfeld József megválasztását támogatja. Ezzel a tulnyomólag ellenzékiekből álló böszörményi presbiterium példát adott arra, mi módon kell a gyülekezeteknek szívükön viselniök az egyház nagy érdekeit. A máramaros—

ugocsai egyházmegye szavazatainak legnagyobb része — mint biztos forrásból értesülünk — szintén Dégenfeld József grófra fog esni. A **debreczeni egyház** presbiteriuma a jövő vasárnap fogja meg-ejteni a szavazást.

— **Schlauch bíboros jubileuma.** A jövő évben lesz 50 éve annak, hogy Schlauch Lőrincz dr. a nagyváradi r. kath. egyházmegye bíboros püspöke a csanádi egyházmegye áldozópapjává szenteltetett fel. Ezért az egyházmegye papságának körében mozgalom indult meg, hogy Schlauch bíborost 50 éves jubileuma alkalmából méltó óvációkban részesítse. E célból N. Váradon szűkebbkörű értekezlet volt, melyen a jubileum alkalmától rendezendő óvációk részleteit megbeszéltek. Együttel elhatározták, hogy a bíboros püspöknek egy értékes, a miséhez szükséges teljes felszerelést adnak át a jubileum emlékeül. A felszerelés költségeit 11,000 frtban állapították meg, a mely összeghez a nagyváradi latin szertáriásu káptalan 8000 frttal, a megyei papság pedig 3000 frttal járul.

— **A ref. főgimnázium népessége.** Főiskolánkban a gymnasiumi és tanítóképzőintézeti növendékek beírása be van fejezve. A gymnasiumban a következő eredmény: 1-ső osztályban 148, 2-ikben 116, 3-ikben 100, 4-ikben 111, 5-ikben 72, 6-ikben 70, 7-ikben 69 és a 8-ikben 52 tanuló; összesen 738: A 4 alsó osztályban párhuzamos osztályba vannak osztva. Látható, hogy gymnasiumunk tulnépes s a gymn. tanárkara oly munka várakozik a tanév folyamán, mely csaknem emberfeletti erőt igényel. A tanítóképző-intézet 1-ső osztályába 40-en felül iratkoztak be. A főgimnáziumból kiszorult tanulók a vidéki gimnáziumok népességét szaporítják. H.-Böszörményben annyian iratkoztak be, mint még soha. Ott is a tanulók létszáma 153. Ebből esik az I. osztályra 36, a II-ikre 28, a III-ikre 27, a IV-ikre 25, az V-ikre 25, a VI-ikre 12 — A tanulók száma még mindig szaporodik, mivel Debreczenből mentek oda át.

— **Vasuti internátus Debreczenben.** A kereskedelemügyi miniszter az ország területén hét internátust fog időközönként felállítani az ország különböző részein a m. á. v. tisztviselők és alkalmazottak fiú-és leány gyermekei számára. Az első ilyen nagyszabású internátus, amely a magyarosodás terén is missziót teljesít, a múlt napokban nyílt meg Szegeden. A második Kaposvárott épül. A hátralévő internátusok valamelyike székhelyül pedig Debreczen van kiszemelve, amely sokféle tanintézetivel egyik legalkalmasabb városul kínálkozik.

— **A megyei virilisták névsora.** Hajdúvármegye virilistáinak 1897-ik évre érvényes névsorát a vármegyei igazoló választmány ma délelőtt állította össze Karap Mór elnöke alatt. A névsort a vármegyei kiadóhivatalban teszik ki közszemlére. Az esetleges felszólamlásokat még e hó folyamán tárgyalja az e célra alakított választmány.

— **A püspök káplánja.** Kiss Áron püspök a krassói lelkészszé választott Ferenczy Imre helyébe Bélteky Lajos jeles képzettségű ifjút vette maga mellé segédlelkészül.

— **Festők a Hortobágyon.** A Hortobágy pusztai életéből most egyszerre két festőművész is készít vázlatokat. Egy berlini festő már három nap óta időzik oda kinn. Tegnap pedig ifj. Vastag Géza utazott oda, hogy főként állat képekhez keressen modelleket. A tanács ingyen szobát a csárdában és a pusztai kirándulásokhoz fogatot bocsátott mindkét festő rendelkezésére.

— **Változás a róm. kath. klerusban.** Schlauch Lőrincz dr. bíboros püspök Körössy Endre Nagyváradi olaszii segédlelkészt hasonló minőségben Debreczenbe helyezte át, helyébe Kovács Márk debreczeni segédlelkész megy. Az illetők okt. 1-jén foglalják el új állásukat.

— **A debreczeni gazdasági egylet** választmánya Váczy János elnöke alatt tegnap tartott ülésében a szept. hó 23-án kezdődő gazdakongresszusra képviselőit ellátta utasítással a tervezett magyar gazdák szövetekezete ügyében.

— **Magyar ruha a tárgyalásokon.** Az ügyvédek országos gyűlésén Pleininger Ferencz, a pécsi ügyvédi kamara titkára, az állandó választmány megbízásából indítványt tett arra, hogy a bírák, ügyészek és ügyvédek a nyilvános tárgyalásokon lehetőleg egyforma magyar nemzeti öltönyt viseljenek. Az emberekben meglévő gyöngösgégnél fogja — mondja az előadó — a bíráskodás tekintélyét már külsőségekkel is emelni kell. Ezt az igazságot Európának legtöbb államában fölismerték már s mindenfelé használatos a bírói tóga és az ügyvédi talár. Ezeket nálunk alkalmatlannak hiszi s a kongresszus most nem is határozná el a magyar ruha használatát, amit leginkább tart megfelelőnek, annyit mindenesetre ki kell mondani, hogy valamelyes „kivatalos öltöny” kívánatos. Vita után végre 96 szóval 48 ellen kimondták, hogy „nyilvános tárgyalások alkalmával a társas bíróságok előtt a bírák, ügyészek és ügyvédek az igazságszolgáltatás méltóságának megfelelő, lehetőleg egyforma magyar nemzeti öltönyben jelenjenek meg.

— **Tanyai kutyák megadóztatása.** A belügyminiszter ma visszaküldötte az eb-tartásról alkotott szabályrendeletet s a földmivelésügyi miniszterrel egyetértve elrendeli a szabályrendeletnek akként való átdolgozását, hogy a tanyai kutyák is, amelyek a közgyűlés adómenteseknek nyilvánított, a nyájörző kutyák kivételével adó alá elvonassanak, rövid kolonczesal láttassanak s a kutyapeccér portyázása a külterületekre is kiterjesztessék. A miniszter ezt nemcsak közegészségügyi szempontból követeli, hanem azért is, hogy a kutyák ne tehessenek annyi kárt a vetésekben és az apró vadállatokban. Ertesülése szerint a debreczeni tanyákon annyi kutyát tartanak, hogy őrizésre egyötöd részök is elegendő volna.

— **Ünnepi kegyelet.** Szép ünnepély színhelye ma délután a kollegium emlékkertje, ahol a gályarabságot szenvedett protestáns lelkészek emlékoszlopa mellett ennek leplezésének első évforduló napján **Jánossy Zoltán**, a külföldi egyeteméről visszatért jeles képzettségű ifju theologus és **Kovácsy Kálmán** hittanhallgató szavalni fognak, a főiskolai kántus pedig alkalmi dalokat énekel.

— **Az új kiállítási jegyfüzetek.** A kiállítás igazgatósága tudvalevőleg új fajta jegyfüzeteket állított össze, melyek abban különböznek az eddig használatban volt jegyfüzetektől, hogy a velők utazók nem a barakkokban, hanem vendégfogadóknak kapnak szállást. Az ilyen új típusu jegyfüzetek a legutolsó zónától számítva 6 frt 70 krajczárba kerülnek. Ilyen jegyfüzetekkel utazik közelebb Máramaros-Szigetről egy csoport, míg egy másik ily csoport most van alakulóban Margittán.

— **Szüreti ünnepély.** A helybeli iparos ifjuság önképző egylete szépen sikerült szüreti ünnepélyt rendezett tegnap este a nagyerdei vigadóban. Első e fajta multság volt ez nyilvános helyen és dicséretére vált a találékony rendezőségnek. Már tegnap délelőtt, délután lehetett látni az utcákon lobogós ingujjban, árvalányhajás kalappal, czifra szürben, pity-

roghy Brasche féle kőszénbánya telephez vezetendő szárnyvonal, a szeged-bátaszéki h. é. vasut. a viljevo-kápolna-noskovcai h. é. vasut és a fejér és Tolnavármegyei h. é. vasutak szepes fehérvársárbogárdi vonalának engedélyezése tárgyában, a kereskedelmi m. kir. miniszter által az országgyűléshez beadott jelentésére hozott képviselő házi határozatok bizottsági tárgyalása.

Határrendezések.

Budapest, szeptember 21. A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága e hó 23-án d. e. 11 órakor ülést tart, melynek napirendje. A svájci szövetséggel Bernben ez év márczius hó 10-én a büntetéseket kölesönös kiadatása iránt kötött államszerződés becikkelyezéséről a Magyarország és Ausztria közti Szepes vármegye és Gácsország szélén az ugynevezett Halastó körüli területen, az országos határvonalnak választott bíróság által történendő megállapításáról az 1892-97 iki országgyűlés tartama alatt a főrendiházban örökös tagsági jogot nyert családok névjegyzékének törvénybeigatásáról; az 1886 évi VIII. t.-cikk kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot, a Nagy Küküllő vármegyében fekvő Alsó-Rákos községhez tartozó és Zombor község tulajdonát képező 566 hold erdő és kaszáló területnek az Udvarhely vármegyéhez való átkebelezése tárgyában, Heves vármegyei Bessenyő község területéből a Lasko folyó balpartján levő terület részeknek Borsod vármegyébe s viszont a Borsod vármegyei Eger-Farmos község területéből a Laska folyó jobb partján levő terület részeknek Heves vármegyébe való átkebelezése tárgyában szóló miniszteri jelentésekre hozott képviselőházi határozatok bizottsági tárgyalási.

Felrobbant csatorna.

Budapest, szeptember 21. Ritka, eddig még a maga nemében csak egyszer történt eset fordult elő vasárnap délben 1 órakor a fővárosban. Ebben az időben földrengésszerű zaj riasztotta fel a soroksári ut békés lakóit. A külső soroksári uti közcsatorna a 34. számú háztól kezdve befelé a helyi érdekű vasut állomásáig felrobbant. A robbanás 5 helyen okozott kárt. A 34. számú házban egy fabódé a levegőbe repült. A robbanás oly erős volt, hogy az egész tájék rengett. A kitóduló gázok a csatornafedőket mind feldobálták és egy helyen az öntött vasból készült fedőlapot, össze is törték. A szerencsétlenség a külső soroksári uti 34. számú házánál kezdődött, a hol Kutschera József béltisztító vállalkozó telepe van. Krivi János 21 éves magyarországi születésű béltisztító legény délben a telep egyik félreeső helyén, a mely a csatornával van összekötve, égő cigarettát dobott el. A következő pillanatban kékes láng csapódott fel s Krivit ajtóstul kilökte a feltóduló égő gáz az udvar közepére. A tűz a szerencsétlennek ruhájába is belekapott s háta és haja leégett. Nehány pillanat múlva erős rázkódást tapasztaltak, amelytől több ablak is megrepedezett és a közelben levő csatorna fedőlapok mind felrázódtak. A 20-ik számú ház előtt egy ilyen erős vasfedő össze is törtött. A ferencvárosi gázgyár előtt a soroksári helyi érdekű vasut sinpárja között egy méter mézskő-fedőt a kitóduló gázok kilöktek helyéből és a kavicsokat, a törmelék követ oly erővel dobálták szét, hogy azoktól a

gyárpinczéjének ujnyi vastag üvegablakai mind betörték. A robbanás alkalmával erős petróleumszag árasztotta el a környéket. A szerencsétlenség hírére azonnal megjelentek a helyszíntre Póhl Ferencz ker. előjáró, a mentők, a kerületi kapitányság kiküldötte, a mentők és a tüzoltók vizsgálatot tartottak. A szerencsétlenség áldozatát Krivi János béltisztító legényt nem hallgathatták ki, mert súlyos sebe miatt eszméletlen állapotban feküdt. A mentők bekötötték sebeit és a szt. István kórházba szállították. A vizsgálat eddig semmi pozitív adatot nem derített ki. Minden valószínűség szerint az lehetett a szerencsétlenség oka, hogy a külső soroksári uton levő Berger petróleum gyárban tisztítatlan petróleumot bocsátottak nagy mennyiségben a csatornába és az ebből fejlődött gázok robbantották föl a csatornát.

Elfogott rablógyilkos.

Budapest, szeptember 21. A kispesti rablógyilkosság tettesét a rendőrség *Lenki Lajos* csavargó személyében letartóztatta. A rablógyilkos mindent tagad.

Kisiklott vonat.

Budapest, szeptember 21. A rákospalotai helyi vonat a rákosi rendező pályaudvarban kisiklott. Az utasok között nagy volt a rémület. A vonatvezető súlyosan megsebesült. A kisiklás oka valószínűleg hibás váltóállítás volt.

Öngyilkos szabómester.

Budapest, szeptember 21. Szombaton este a hidegkúti erdőben Turesányi Pál iglói születésű szabómester felakasztotta magát és meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják.

S z i n h á z .

* **Kapunyítás.** Ma nyitak meg a színház kapui, hogy az összegyülekezett színtársulat megtartsa első találkozóját. Reggel nyolcz órakor színtársulati gyűlés volt, a melyen Komjáthy János igazgató megismertette a társulat tagjaival a ház szabályokat. Nyomban utána megkezdették az „Ezer év” próbáit, a melyet egész hét folyamán szorgalmasan tanulnak. A színtársulatnak még csak néhány tagja van tőlük Debreczentől.

* **Küry Klára Debreczenben.** Még élénk emlékezetében van a debreczeni közönségnek Küry Klárának, a népszínház bájos primadonnájának tavaszi vendégszereplése, mikor egy csapással meghódította a debreczeni közönséget is. A művész az év őszén újból eljön ide közénk — hogy utólréhetetlen kedvességével ismét elragadjon valamennyiünket. Novemberben Kolozsvárra megy vendégszerepleni s ugyanez alkalommal Debreczenben is felép négy estén s ez alkalommal a Gyermekek asszony” és „Klári” színszerepeiben, a „Szegény Jonathán” Molylyában és Franchon asszony leánya” című operette Javotlejában lesz alkalma gyönyörködtetni a debreczeni közönségnek.

Irodalom — Művészet.

* **A magyar műveltség Mátyás király korában.** A műtörténetirők majdnem egyhangú véleménye szerint az ugynevezett renaissance-korszak Magyarországon, a dicső Mátyás király korabeli építészeti műemlékeink már a

renaissance izlésének nyomait viselik magukon. A nagy művészi és tudományos átalakulásoknál nagyon nehéz a kezdet nyomait pontosan kikutatni; de mindenesetre megállapított történelmi igazság gyanánt kell elfogadnunk, hogy a renaissance korszak kezdetén a magyar királyi udvar, Mátyás budavári palotájában, vezérszerepet vitt ugy a tudomány mint az irodalom, általában pedig a műveltség tekintetében. A dicső Huyady Mátyás udvara tulnyomó részben művészekből és tudósokból állott. Leggazdagabb kincsét világhírű könyvtára és műkincsgyűjteménye képezték, a melyeknek szétszórta romjaiból, fennmaradt egyes részleteiből következtetést vonhatunk ennek a roppant könyvtárnak és műkincsgyűjteménynek abban a korszakban felülmulhatatlan gazdagságára. Ezt a Hunyadyak és különösen Mátyás király alatti művelődés történetét tárgyalja az „Athenaeum” r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” czimű tíz kötetes nagymunka (millenniumi kiadás) negyedik kötetének „A Hunyadyak és Jagellok kora” befejező, 82, 83, 84. füzetek. Ezekben a füzetekben Fráknói Vilmos, e korszak különösen művelődés történeti részének szerencsés kezű művelője, nagy szakavatottsággal tárgyalja a képzőművészetek állapotát, a főpapok, városok és világi urak műalkotásait, ebben a korszakban oly virágzó ötvösség, a zománcozás stb. művészetét. Ezek a füzetek tele vannak erre a korszakra vonatkozó képzőművészeti alkotásokról vett sikerült képekkel. Az egyes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

A debreczeni termény- és áruaktár közgyűlése.

Debreczen, szeptember 21.

A debreczeni termény és áruaktár tegnap délelőtt 10 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökle alatt a városháza nagy tanácstermében, élénk érdeklődés mellett. Jelen voltak: Berger Henrik, dr. Balkányi Miklós, Vecsey Imre tanácsnok, ki a várost képviselte, Bechert Manó, Lukács Armin, Ormódy Lajos, Tafler Ignác, Dalmy Kálmán, Holländer Gyula, Rochlitz Arthur, Konz Lajos, Schmiéd Agoston, Szepessy Gusztáv, Falk Armin. Simonffy Imre kir. tan. polgármester 10 órakor megjelenvén üdvözölte a jelenlevőket s a közgyűlést megnyitottnak nyilvánította.

A közgyűlés határozatképessége 15 részvényes lévén jelen, 404 részvény képviselőjében 212 szavazattal megállapított s jegyzőkönyv hitelesítőkül és szavazatszedőkül az elnök indítványára Ormódy Lajos, Vecsey Imre és Lukács Armin megválasztottak. Dr. Balkányi Miklós felolvasta az igazgatóság, aztán Szepessy Gusztáv a felügyelő bizottság jelentését, melyekből a következőket közöljük.

A raktári helyiségek, mint az előző években, ugy most is kielégítő mértékben igénybe voltak véve.

A vidékünket Galiciával közvetlenül összekötő debreczen — kőrösmezői vasutvonalnak a múlt évben történt megnyitása által, az ezen vonalon fekvő állomások nagyobb részét a társaság raktáira nézve elvesztette, mivel a Galiciába szállított termények ezen állomásokról többnyire közvetlenül továbbítottak, ezzel szemben azonban a környékről és a többi vasut vonalakról a beraktározások annyira szaporodtak, hogy a debreczen — kőrösmezői vasuti vonal által okozott hiány majdnem teljesen elenyészett.

Budapestre érkeznek:

▲ hajnali 6 órakor induló sz. v.	d. u.	1	50
▲ reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v.	d. u.	8	10
▲ déli 12 ó. 38 p.-kor induló sz. v.	este	8	45
▲ az este 10 ó. 31 p.-kor induló sz. v.	reg.	8	45

* Közvetlen kocsik Kassára érk. 3 óra 30 p.
* Poprád-Felkára érk. jun. 1-től szept. 15-ig.

Budapestről—Debreczenbe
indul:

▲ d. u. 8 ó. 47 p.-kor érkező sz. v.	reg.	9	40
▲ az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v.	d. u.	2	15
▲ az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz. v.	este	7	05
▲ az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással.)	este	9	15
▲ reggel 6. p.-kor érkező sz. v.	éjjel	—	—

Debreczenbe érkeznek:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	8	47
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	7	09
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	40
Budapest—Nagyvárad felől	reg.	7	20
Nagyvárad felől (P.-Ladányig gy. v.)	reg.	5	12
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	50
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12	16

Debreczenbe érkeznek:

M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	16
Csak Szatmárról	este	6	58
Kassa—Miskolcz felől*	reg.	8	07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este	12	21
Kassa—Miskolcz felől**	este	7	50
	reg.	8	08
B.-Szt.-Mihály } vásártérre	reg.	8	17
H.-Böszörmény felől } m. áll. v.-hoz	déli	8	17
	este	6	30
	este	6	49
F.-Abony felől (vásártérre)	este	5	20
F.-Abony „ (m. áll. v.-hoz)	d. u.	5	32
Ohat-Kócs-Polgár felől (vásártérre)	d. u.	7	44
Ohat-Kócs-Polgár „ (m. áll. v.-hoz)	reg.	8	—
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	25
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	8	18

* Poprád-Felkáról indul jun. 1-től szept. 15-ig, este 10 ó.
** p. gy. v.
Közvetlen kocsik Kassáról ind. 12 ó. 31 p. d. u.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Akos.**

Nyílttér.

Megérkeztek

a legjobb izléssel válogatott **ujdonságok**
és pedig**mosható gyapju flanelek,****francia pamutflanelek,**

fehér, sinóros és virágos velezek,

Gyapju ágy és asztalterítők

Legnagyobb választékban van rendelkezésre

Kardos László

Kossuth-utczai üzletében. 833-1-1

Férfi ruhákra

Peruwien, Tricot, Doscin, brassói
és gácsi**divatposztók**

olcsó szabott áron kaphatók

Szabó Lajos Fiai

cégnél,

Debreczen, Rózsater.

Kemény Sámuel

köz- és váltó-ügyvéd irodája

folyó hó 15-ike óta

itt helyben

a nagyuj-utczai 1708-Á

számu Sesztina-féle

házban az első emele-

ten van.

834-2-1

A kir. gazdasági tanintézetnél

Rózsa- és Hópehely-

burgonya

kapható métermázsanként

2 forintért.

Minták a városban levő
igazgatóságnál megtekint-
hetők, hol a megrendelés is
eszközölhető.

825-5-3

Bérbeadás.

Biharmegye Hosszupályi határban fekvő

Szabó-tisztai birtokrészjövő év Márczius elsejétől **hat évre** bérbe adandó.

F a e l a d á s.

Ugyancsak a **Szabó-tisztai erdőben****313 öl faszábfá és 117 öl gömbölyű fa****e l a d ó.**A közelebbi feltételek **gróf Zichy Géza**
tetétleni tisztartóságánál megtudhatók. 793-0-7

Ujdonságok

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Színes selymekben,

Legujabb diszekben,

mosó velezekben,

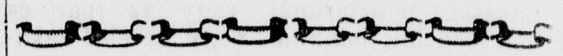
Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek raktárra.

Szabó Lajos fiai,

Debreczen, Rózsater.

804-0-9

A legfinomabb valódi

Gyapjuszövetek

zsolnai, brassói brünni,

angol és francia

gyártmányok

a Nagy-Károlyi üzletünk feloszlatása miatt

rendkívül olcsó áron

kicsinyben is kaphatók Debreczenben:

Biedermann E. és Fia

posztó-áru-házában.

828-0-1